

Menton is een saaie plek

1965

maar het kan ook 64 zijn, of 66

Ik heb tientallen prentkaarten van Menton, met en zonder citroenen.

Nadat broers et zussen, neven en nichten, vrienden en kameraden allemaal postzegelverzamelingen begonnen zijn, start ik een collectie prentbriefkaarten. *Ansichtkaarten*. Het duurt niet lang of heel de familie is op de hoogte. En dat is véél volk. Iedereen geeft me zijn kaarten.

Een tante van mijn moeder woont in Menton. *Tante Mit*. Ze overstelpt de familie met kaarten. Van Menton, met en zonder citroenen. Die komen allemaal bij mij terecht. Ik kleef ze in grote albums, en schrijf erbij wat het is. *Menton, Frankrijk*. Lang hou ik dat niet vol. Nadat ik drie albums heb volgeplakt, is de fut eruit, en stop ik ermee.

Maar Menton ken ik nu wel. Met of zonder citroenen. In 1982 ga ik zelf eens zien. Onder een grijze augustushemel zitten Brigitte en ik een half uur lang op het keienstrand. Menton is een saaie plek. Behalve naar zee kijken is er niet veel te doen.

September 2003

De *Villa Maria Serena* in Menton is een prachtig domein. Het is het laatste huis in de laatste tuin — het laatste park — langs de *Promenade Reine Astrid*. De weg langs de kust, nog net voor de grens : *Ventimiglia*. Tegen de steile hellingen, die een spoorweg aan het zicht onttrekken, staan er zeldzame, tropische bomen: *Strelitzia alba*, *Chorisia speciosa*, *Xanthoceras sorbifolium*... Het uitzicht is oogverblindend. Letterlijk : de zon glinstert op de baai van Garavan. In 1947 schonk de laatste eigenaar, Henry Konig, een Amerikaanse Engelsman, het huis en het park aan de stad. Die er recepties houdt.

Op 18 september 2003 houdt de *Mission Opérationnelle Transfrontalière* er haar jaarlijkse *Assemblée Générale*. De MOT, zoals ze vertrouwelijk heet, is een Franse vereniging van grensoverschrijdende structuren, én van centrale administraties en organismen : ministeries (binnen- en buitenlandse zaken, ruimtelijke ordening, transport, gezondheid...), de *DATAR*

en de *Caisse des Dépôts et Consignations*. Ze heeft tot doel de nationale regelgeving aan grensoverschrijdende problemen aan te passen, én wellicht ook de lokale initiatieven beter in het gareel te houden. De vergaderingen van de MOT zijn een ware *Tour de France*, soms ook net over de grens. Die brengt me — als medewerker van een grensoverschrijdend partnerschap in Lille, de *GPCI* of *COPIT* — naar Longwy, Metz en Nancy, Straatsburg, Basel en Mulhouse, Genève, Bayonne, Biarritz en San Sebastian... en naar Menton.

In Menton, de *Villa Maria Serena*, waar ik met een schuimend glas in de hand onder een zachte avondzon op een terras tussen de palmbomen de kust van de *Riviera* overschouwen kan, spreken politici over Europese eenmaking en grensoverschrijdende samenwerking : het Europa van de burger, van vrede, welstand en verdraagzaamheid. Ik knijp me in de arm, bij het zien van het park, en de baai van Garavan. En bij het horen van al die mooie woorden. Veertig jaar eerder werd hier, vertelt de burgemeester trots, aan de Frans-Italiaanse grens, een bekende scène van *Le Corniaud* gefilmd (Gérard Oury, 1965, met Bourvil en De Funès). Maar die tijd is — jammer ? — voorbij. Grenzen worden opengesteld.

's Avonds, na het diner, trekken we met enkele vrienden en collega's naar de stad. De politici laten we achter ons. Wanhopig zoeken we een plek om een laatste glas te drinken. Het is bijna elf, alles is dicht. Enkel in het casino kunnen we nog terecht, aan de bar, waar drie ongemakkelijke krukken staan. Na het betalen worden we naar buiten gekeken. Menton is een saaie stad. Behalve naar zee kijken is er niet veel te doen.

Juni 2015

Duizenden vluchtelingen uit oorlogsgebied in Afrika en Klein-Azië komen naar Europa. Via de zuidflank: Italië, Spanje en Griekenland. Waar moeten ze heen ? Europese staatshoofden en regeringsleiders bekvechten over opvang. Bakkeleien over quota. Schuiven de vluchtelingen naar elkaar toe. "*Redelijk en eerlijk verdeeld*", maar vooral... "*niet teveel voor ons*". Aan de Italiaans-Franse grens, tussen Ventimiglia en Menton, worden vluchtelingen door politie heen en weer gestuurd. Op de rotsen van de prachtige *Riviera* kamperen ze. Behalve naar zee kijken is daar niet veel te doen. Prachtig is het uitzicht op de baai van Garavan. Mooi zijn de bomen. *Le Corniaud* kennen ze niet — de bastaard, de sukkelaar. De mooie Europese woorden evenmin. De wind heeft ze verjaagd.

Extra : juni 2011 - juni 2015

"Dès l'entrée de la Grèce dans la zone euro en 2001, on savait ses statistiques fausses. Je présidais l'Union européenne à cette époque. Les Européens sont donc pour partie responsables de la situation" verklaart Didier Reynders, Belgisch minister van Financiën, in juni 2011 aan het Franse weekblad *La Tribune*. In een zeldzame bui van oprechtheid (Reynders is twaalf jaar lang Minister van Financiën geweest, van 1999 tot 2011; drie *Premiers* heeft hij versleten, Verhofstadt, Leterme en Van Rompuy) verklaart hij wie verantwoordelijk is voor de Griekse schulden crisis. Toch gaat hij vrijuit — hij *blijft* minister —, en gaan zijn Europese ambtsgenoten vrijuit, die óók wisten dat de rekeningen niet klopten. Wie wél de rekening krijgt aangeboden, is de Griekse burger, voor een wanbeleid dat hij noch gevraagd, noch beslist heeft, en dat hem géén voordeel heeft gebracht. Om roekeloze Europese banken te steunen, wordt de Griekse samenleving ontwricht, worden bedrijven en bedrijfjes genekt, en mensen de armoede ingedreven. Met een beetje geluk worden Grieken, op zoek naar nieuwe kansen, als Europese burgers niet tegengehouden aan de grens, in Ventimiglia-Menton of elders. Maar ook voor hen zijn al die mooie Europese woorden verwaaid.

Jef, 22 juni 2015

P.S. : Om Menton toch recht te doen, er is wél wat te zien. Voor weemoedige mensen. Het oude dorp, en het oude kerkhof, waar rijke burgers uit verre landen een eeuwigdurende concessie hebben, onder de zon, en met zicht op zee. Je kan niet mooier liggen.